

**UCHWAŁA NR V/20/2024
RADY GMINY WIŚNIEW**

z dnia 31 lipca 2024 r.

**w sprawie rozpatrzenia protestu przeciwko ważności wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej w miejscowości
Lipniak**

Na podstawie art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2024 r. poz. 609 ze zm.) oraz § 24 ust. 4 Statutu Sołectwa Lipniak stanowiącego załącznik do uchwały Nr VII/51/2019 Rady Gminy Wiśniew z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Lipniak (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2019 r. poz. 6387), Rada Gminy Wiśniew uchwala, co następuje:

§ 1. Po rozpatrzeniu protestu wyborczego przeciwko ważności wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej w miejscowości Lipniak przeprowadzonych w dniu 20 czerwca 2024 r., Rada Gminy Wiśniew stwierdza, że nie nastąpiło naruszenie procedury wyborczej określonej w statucie Sołectwa i protest wyborczy oddala.

§ 2. Uzasadnienie stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 3. Wykonanie uchwały powierza się Przewodniczącemu Rady Gminy Wiśniew, zobowiązując do doręczenia uchwały wnoszącemu protest wyborczy.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

Przewodniczący Rady Gminy Wiśniew

Waldemar Jasiński

Uzasadnienie

Do Rady Gminy Wiśniew w dniu 24 czerwca 2024 r. wpłynął protest przeciwko ważności wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej w miejscowości Lipniak przeprowadzonych w dniu 20 czerwca 2024 r. Wnoszący protest wskazał, że:

1), „W pierwszej turze wyborów w urnie wyborczej było za dużo kart do głosowania. Okazało się, że liczba osób wpisanych na liście wyborców jest mniejsza niż liczba kart wyjętych z urny. Warto nadmienić, iż liczba głosów kandydatów na sołtysa była taka sama.

2) W drugiej turze wyborów do listy wyborców zostały wpisane osoby, które pojawiły się po przeprowadzeniu pierwotnych wyborów. W sytuacji kiedy okazuje się, że liczba głosów po pierwszym głosowaniu jest taka sama dla każdego z kandydatów w niewyjaśnionych okolicznościach pojawiają się kolejne osoby, które zostają dopisane do listy osób biorących udział w głosowaniu.

3) Jeden z mieszkańców nie oddał swojego głosu. W imieniu tej osoby głos oddał członek komisji skrutacyjnej. Nie zostało przedstawione ważne pełnomocnictwo przez co wiarygodność komisji została naruszona, a same wybory nieważne.

4) Komisja Skrutacyjna pracowała w innym pomieszczeniu mając do dyspozycji komputer wraz z drukarką oraz urnę z głosami. Przez brak możliwości weryfikacji pracy komisji nie można mieć pewności, że czynności wykonywane przez członków komisji zostały wykonane prawidłowo.”

Do protestu załączona została również lista świadków – 20 osób.

Zgodnie z art. 35 ust. 1 ustawy z 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym, organizację i zakres działania jednostki pomocniczej określa rada gminy odrębnym statutem, po przeprowadzeniu konsultacji z mieszkańcami. Statut jednostki pomocniczej określa w szczególności zasady i tryb wyborów organów (art. 35 ust. 3 pkt 2 wskazanej powyżej ustawy) oraz zakres i formy kontroli oraz nadzoru organów gminy nad działalnością organów jednostki pomocniczej (art. 35 ust. 3 pkt 5 tej ustawy).

Statut Sołectwa Lipniak stanowiący załącznik do uchwały Nr VII/51/2019 Rady Gminy Wiśniew z dnia 28 marca 2019 r. w sprawie uchwalenia Statutu Sołectwa Lipniak (Dz. Urz. Woj. Maz. z 2019 r. poz. 6387) w § 24 reguluje tryb wnoszenia i rozpatrywania protestu przeciwko ważności wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej lub poszczególnych jej członków z powodu naruszenia przepisów Statutu dotyczących głosowania lub ustalenia wyników głosowania, mającego wpływ na wynik wyborów. Rada Gminy rozpatruje protest na sesji i podejmuje uchwałę. Biorąc pod uwagę powyższe Rada Gminy Wiśniew jest uprawniona do decydowania w przedmiotowej kwestii, tj. weryfikacji prawidłowości wyborów w sołectwie i jest organem władnym podjąć stosowne kroki w przedmiocie oceny ważności wyborów.

Sprawa została skierowana do Komisji Prawa, Porządku Publicznego, Ochrony Środowiska i Ochrony Przeciwpowodzi Rady Gminy Wiśniew, która na posiedzeniu w dniu 12 lipca 2024 r. dokonała szeregu czynności weryfikacyjnych, w tym wysłuchała wyjaśnień Pani Wójta Gminy Wiśniew oraz pracownika Urzędu Gminy Wiśniew obecnych podczas wyborów. Pani Wójt szczegółowo przedstawiła przebieg zebrania, wyjaśniła, gdzie zostały przygotowane miejsca do głosowania tajnego, jak wyglądały karty do głosowania i sposób ich wydawania oraz przeprowadzenie i ustalenie wyników wyborów przez Komisję Skrutacyjną powołaną spośród mieszkańców sołectwa.

Komisja dokonała analizy listy obecności mieszkańców Sołectwa na zebraniu w dniu 20 czerwca 2024 r. oraz protokołu zebrania wiejskiego w sprawie przeprowadzenia wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej sołectwa Lipniak. Odnosząc się do pierwszego i drugiego zarzutu Komisja ustaliła, że w protokole zawarty został zapis: „Pierwsze przeprowadzone przez Komisję Skrutacyjną głosowanie w sprawie wyboru sołtysa sołectwa Lipniak zostało unieważnione w związku z rozbieżnością liczby rozdanych kart do głosowania, a liczbą osób wpisanych na listę obecności (liczba rozdanych kart do głosowania – 56, liczba osób wpisanych na listę obecności – 55). Rozbieżność wynikała z pobrania kart do głosowania przed wpisaniem się na listę obecności przez 3 mieszkańców sołectwa, przez co dla osób, które wpisały się na listę zabrakło kart do głosowania. Obecni na Zebraniu mieszkańcy przyznali, że nie wpisali się na listę obecności, po czym uzupełnili wpisy na liście obecności. Nikt z obecnych na zebraniu nie wnosi uwag do zaistniałej sytuacji. Głosowanie w sprawie wyborów Sołtysa sołectwa Lipniak zostało ponownie przeprowadzone.” Tryb wyborów sołtysa i rady sołeckiej określony został w art. 36 ust. 2 ustawy o samorządzie gminnym, zgodnie z którym sołtys oraz członkowie rady sołeckiej wybierani są w głosowaniu tajnym, bezpośrednim, spośród nieograniczonej liczby kandydatów, przez stałych

mieszkańców sołectwa uprawnionych do głosowania. Przepis ten wprost stanowi, że czynne prawo wyborcze przysługuje stałym mieszkańcom sołectwa uprawnionym do głosowania, a tym samym należy uznać, że uniemożliwienie udziału w głosowaniu osobom uprawnionym byłoby istotnym naruszeniem, które mogłoby skutkować sankcją nieważności. Nie sposób zatem podzielić zarzutu sformułowanego w proteście, ponieważ w głosowaniu udział wzięły osoby uprawnione do głosowania. Ponadto na uwagę zasługuje fakt, że wnoszący protest został wybrany na przewodniczącego zebrania i po zakończeniu zebrania podpisał protokół z zebrania nie wnosząc żadnych uwag.

Odnosnie trzeciego zarzutu Komisja ustaliła, że osoba, której udzielono pomocy w głosowaniu jest osobą w podeszłym wieku i niedowidzącą. Statut Sołectwa Lipniak nie zawiera regulacji pozwalających na głosowanie za pośrednictwem pełnomocnika wyborczego. Jak przyjęte zostało w orzecznictwie i doktrynie wyborcy niepełnosprawnemu, na jego prośbę, może pomagać w głosowaniu inna osoba, w tym także niepełnoletnia. Pomoc ta może mieć tylko techniczny charakter; nie może ona polegać na sugerowaniu wyborcy sposobu głosowania lub na głosowaniu w zastępstwie tego wyborcy. Wyborca obecny był na zebraniu podczas głosowania. Nie wnosił uwag co do sposobu udzielenia mu pomocy podczas oddania głosu, nie podpisał się również na liście świadków stanowiącej załącznik do złożonego protestu.

Mając na uwadze czwarty zarzut Komisja ustaliła, że zebranie zwołane zostało na podstawie Zarządzenia Nr 60/2024 Wójta Gminy Wiśniew z dnia 24 maja 2024 r. w sprawie zarządzenia wyborów Sołtysów i Rad Sołeckich na terenie Gminy Wiśniew. Wg harmonogramu zebrań załączonego do tego Zarządzenia zebranie w sołectwie Lipniak miało odbyć się w dniu 24 czerwca 2024 r. w domu dotychczasowego sołtysa pod adresem Lipniak 24. Wójt Gminy Wiśniew Zarządzeniem Nr 70/2024 z dnia 13 czerwca 2024 r. w sprawie zmiany Zarządzenia Nr 60/2024 Wójta Gminy Wiśniew z dnia 24 maja 2024 r. w sprawie zarządzenia wyborów Sołtysów i Rad Sołeckich na terenie Gminy Wiśniew na prośbę ówczesnego sołtysa zmienił termin wyborów na dzień 20 czerwca 2024 r., a na prośbę mieszkańców tego sołectwa zmienił miejsce zebrania na plac wiejski w Lipniaku. Ogłoszenie o zebraniu podane zostało do publicznej wiadomości w sposób zwyczajowo przyjęty. W miejscowości nie ma świetlicy, ani innego lokalu, który mógłby pomieścić wszystkich mieszkańców przybyłych na zebranie – 57 osób (na 127 osób uprawnionych do głosowania w sołectwie). W celu technicznej obsługi wyborów – przygotowania kart do głosowania i sporządzenia protokołów głosowania – Komisja Skrutacyjna doraźnie korzystała z małego pomieszczenia w kontenerze zlokalizowanym na placu wiejskim, w którym przygotowane zostało biurko. Kontener był otwarty, Komisja Skrutacyjna działała szybko i sprawnie. Wnoszący protest jako przewodniczący zebrania podpisał protokół Komisji Skrutacyjnej z wyboru sołtysa nie wnosząc żadnych uwag.

Biorąc pod uwagę powyższe Komisja Prawa, Porządku Publicznego, Ochrony Środowiska i Ochrony Przeciwpowodzi nie dopatrzyła się nieprawidłowości z przeprowadzonych wyborów na sołtysa sołectwa Lipniak i podjęła wniosek o oddalenie protestu przeciwko ważności wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej w miejscowości Lipniak.

Mając powyższe na uwadze Rada Gminy Wiśniew stwierdza, że Komisja Prawa, Porządku Publicznego, Ochrony środowiska i Ochrony Przeciwpowodzi należycie zbadała protest przeciwko ważności wyborów Sołtysa i Rady Sołeckiej w miejscowości Lipniak, przyjęła uzasadnienie Komisji jako własne i postanowiła oddalić protest wyborczy.

Przewodniczący Rady Gminy Wiśniew

Waldemar Jasiński